

Trijntje Luitzen

Trijntje Luitzen woonde samen met haar broer Sieme, begin vorige eeuw aan de Dorpsstraat in De Koog.

Sieme was een zonderlinge man die over het eiland zwierf. Die alles wat hij onderweg tegenkwam en kon gebruiken, meenam en overal op zijn lijf bevestigde. Veren in zijn haar en blikjes aan zijn broekriem. Ik was als kind bang voor hem, evenals voor gekke Jan van Trijntje de Ridder.

Met gekke Boukje kon je lachen en met Glienisch kon je zingen. Zo liepen er meerdere types over ons eiland. Als Sieme op stap was, gingen wij chocolade drinken bij Trijntje. Op een morgen alarmeerde zij de burens, want Sieme was niet thuisgekomen. Ze vonden hem op het strand, met naast hem een flesje rum. De zee had de letters van het flesje er af gesleten.

Het was serum. Dat kon Sieme niet weten en hij nuttigde het flesje. Hij overleefde deze daad en ging later vrolijk verder.

Op het onbehuuste, een heideveld op de hoek van de Pijpersdijk en het Mienterglop, woonden Jop en Antje in een klein, bouwvallig huisje. De gaten in de ramen waren volgepropt met kranten. Eén keer per jaar moest Jop zich vlak voor de kerst wassen in de kolk achter huus. Op een keer toen bakker Plaatsman aan de deur kwam zei *Antje: 'Jop sleept al vier dagen. Hij eet niks en wordt toch dikker.'* Jop was dood.

Begin 1945 moest De Koog evacueren. In verband met de door de Duitsers gevreesde inval van de geallieerden, moest Trijntje als aan de familie verwante voorouders, maar ondergebracht worden in de woonwagen die bij Vredestein op het erf stond en behoorde aan Ome Elt en Tante Duw uit Wassenaar. Dezelfde woonwagen staat nog steeds op het erf van een neef in De Westen. Honderd jaar oud. Goed onderhouden door de nu stokoude kinderen van Duwertje.

Ik zat heel graag bij Trijntje, die vertelde over haar jeugd. De Waal en De Koog waren één kerkdorp. De dominee woonde in De Waal en de kinderen uit De Koog moesten lopend over ongebaande wegen naar catechisatie. Het bos langs de kust was nog niet aangelegd en de Oude Koogeweg liep vanaf De Koog naar het Mienterglop. Later werd het bos. Heel lang stond er nog een bordje Oude Koogeweg. Waarom is dat verdwenen?

Ze vertelde over de armoede en de teloorgang van het vissersdorp De Koog. Ze kon zo boeiend vertellen en ik zag de kinderen op een boomloos eiland dwars door het land bij storm en regen naar De Waal lopen. Ik ben altijd dankbaar geweest dat ik het zelf nog uit de mond van een mens heb gehoord hoe Texel toen was. Ze was 82 jaar oud. Toen de brieven van Aagje Luitzen werden gepubliceerd, begreep ik onze verwantschap. Ik weet ook nog de familierelaties van 150 jaar oud. En toen mijn opa in 1859 geboren werd, zat er pas 70 jaar tussen Hermanus Kikkert en Aagje Luitzen. Dat wisten ze toen ook nog wel.

*Akkie v.d. Kerkhof-Kikkert
April 2012*